

Gayet mahremdir

Ağustos ayı başında İstanbulda toplanacak Muhterem Japonya İmparatorluğunun Sefirleri Yüksek Riyasetine.

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 22.2082

Vatanım Azerbaycanı, bolşevik istilasından sonra, bir sene Gürcüstanda ve orasında istiladan beri 17 senedir Türkiye'de muhacerette yaşamaktayım ve bolşeviklerin olduğu gibi Komitern'inde biaman düşmanlarındanın, Türk kardeşlerimi iltica ettikten sonra çocuklarımı Türk konsolusları birer birer kendi çocukları gibi İstanbul'a getirmişlerdir, bunu duyan bolşevikler iki oğlumla zevcemi birekmamışlar, nihiyet 17 sene sonra, ~~biz~~ yıl evel Atatürkümüzün delaletile zevcemin salmesine müsaade edilmişsede, iki oğlumu hala bolşevikler esir etmemetdirler, tabiidir ki 8000 hektarlık çiftliğimi, evlerimizi, zevcemin Bakuda ki petrol kuyularını ve saire neimiz varsa alçak bolşevikler elimizden almışlar Sonra tahsilim Moskva Üniversitesi'nden birinci derece hukuk fakültesinden diploma almışdım, 1899 tarihinde; 1902 senesinde Bakuda maliye müfettişi tayin edilmiş, inkılaba kadar bu vazifemde olduğum gibi, Baku şehr meclisi azalığında 8 sene ve Merkezi Bakuda bulunan Kavkaz İslam Cemiyeti Hayriyesinde reisi sani intihab edilerek, inkılaba kadar bu vazifede de bulunmuştur.

Azerbaycanda Türkçülükle meşhur olduğumdan, Türk ordusunun 1918-de Bakuda bulunan yüksek zabıtlerinden: Başkumandan Nuri paşa, generallardan Mürsel Bakır Cemil-Cahit, İsmail Hakkı Berkok, meb'uslardan Ali Kılıç ve saire beni iyi bilenler; Azerbaycan Milli Hükümeti zamanında Maliye Nazırlığı ve Yüksek Kütüphane vazifesini I-ci kabinede deröhte etmiştim, Parlamento Bakuda açıldıktan sonra müstakil firkaya mensup olduğumdan ikinci ve üçüncü kabinetlere girmiyerek, yalnız meb'uslukta kalmışdım; benim gibi milliyetçi ve türkücü birde Mustafabey Vekilli vardır, bugün Amasyada yaşamaktadır; oda bende Polonyalılar tarafından kurulan teşkilatta çalışmaktadır, fakat reisimiz Mehmet Emin Resulzade gürçü menşeviklerile birleşip, sovet rejimine temayül gösterdiginden ve Leh'lilerde Resulzadeyi tutuklarından evelce ben sonradan M. Vekilli Leh teşkilatından ayrıldık. Temiz vicdanla deyebilirim ki bugün Türkiye'de bulunan iki mühüm sim ve Azerbaycanda büyük nufus sahibleri olan ve aynı zamanda Komitern ve Bolşeviklerin en biaman düşmanları sayılan Sizin ruhumuza, amalımıza ve kanımıza uykun olan siyasetinizle beraber yürümege amadık, zira en birinci emelimiz Milletimizi ve Vatanımızı bolşeviklerden kurtarmak ve milli ruhlu Asya ırk-taşlarımızla elele verip, daima beraber yürümek. I/8/938. İstanbul

... u?bugün 19 ve 17 yaşlarında ...
kimsesiz hallarile zindanda gürümeleri bizleri müteessir etti.
ATAMIZIN çizdiği ideallarile yürümekte olan yüksek Hükumetimizi ve bilhassa
onun Hariciyesini dahi müteesir etmezmi? bilhassa üç yıl evel bu masum yav-
rularla Türk tabiiyetine alınmışlardır(ilişik surete bak).Lillahilhamd,
Sayın Başbakanımız,

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 25.2.082

Bir kaçay evel iki oğlumuzun bolgevik esaretinden
kurtarıb Anavatana, bizim nezdimize gelmeleri için Ekselansınıza ve Hariciye
Vekilimize müracaatta bulunmuştu, bugüne kadar istida ve istirhamımıza bir
ceyab almadığımız gibi, şimdide bu masum yavrularımızın buraya gelmeleri
için teşebbüsatta bulunduklarından Bakü da hapse atıldıklarını mevsukan
haber almaktayız, bu son elim haber ise bütün aile efradımızı matem içinde
bırakmıştır, anneleri, babaları ve kardeşlerinin nezdine gelmek arzusunu iz-
har etmek ve Türk tabiiyetinde bulunan ailesin nezdine gelebilmek bir suç
mu?bugün 19 ve 17 yaşlarında bulunan Reşit ve Murad yavrularımızın masum ve
kimsesiz hallarile zindanda gürümeleri bizleri müteessir etti gibi Ulu
ATAMIZIN çizdiği ideallarile yürümekte olan yüksek Hükumetimizi ve bilhassa
onun Hariciyesini dahi müteesir etmezmi? bilhassa üç yıl evel bu masum yav-
rularla Türk tabiiyetine alınmışlardır(ilişik surete bak).Lillahilhamd,
Ekselansınız baba olduğu gibi Hariciye vekilimiz dahil hem baba hemde büyük
babadır, binaenaleyh bizim bugünkü misibetimize lâkayit kalınmamalıdır.
Maaille gözyaşlarımıza yalvararak Ekselansınızdan rica ve istirhamımız:
Bakü Konsolushanemiz kapandıktan sonra tamamile kimsesiz kalınmakta olan
iki oğlumuz Reşit 19 ve Murat 17 çağlarında, Bakü hapishanesinden kurtarıb
17 sene hasretlerinde kalmış olan ailesine kavuşturulmasını, Türk Milletine
ve Türk ailesine yapılmakta olan bu kadar büyük zulmün önüne geçilmesi.
hem Allaha hem Milletimize hoşgelir, yegâne gabahetim benim Türkçülüğümdür
bu "gabayatım" yüzünden bana ve aileme hep bu haksızlıklar olmaktadır.
Bu vasile ile saygılarımın kabulunu istirham eylerim, Sayın Başvekilimiz.

31/7/938

Azerbaycan Milli Hükumeti Erka-
nından A.Ali Emircan

Adresim: Cihangir Akarsu Mah. 12. No: 100